

Baarmoederhalskanker en vaccinatie

Waarom jonge meisjes vaccineren?

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de vaccins de beste bescherming geven indien ze toegediend worden voor de blootstelling aan HPV's. Daarom is het ideaal om meisjes te vaccineren voor de leeftijd van de eerste seksuele betrekkingen. Deze vaccinatie dient dus best te gebeuren voor de leeftijd van 16 jaar. Deze vaccins worden toegediend door injectie van drie aparte dosissen, gespreid over een periode van 6 maanden. Wenst u hierover meer informatie, praat erover met uw arts.

En vrouwen die wel al seksuele contacten hebben?

Zelfs al hebt u reeds seksuele contacten gehad en bent u ooit in contact geweest met bepaalde types van HPV's, biedt het vaccin nog bescherming, doch deze kan beperkter zijn. Volledige vaccinatie voor het eerste seksuele contact blijft dus het beste moment. Ook hiervoor kan u terecht bij uw arts.

Het einde van de uitstrijkjes?

Het nieuwe vaccin betekent niet het einde van de uitstrijkjes. Hoewel vaccinatie het risico op baarmoederhalskanker met 70% verlaagt, biedt ze geen absolute bescherming. Sommige minder frequente vormen van HPV zijn momenteel nog niet gedekt door vaccinatie. Bovendien weten we nog niet hoe lang dit vaccin bescherming zal bieden. Vandaar het blijvend belang van screening door middel van een "uitstrijkje".

PRAAT EROVER!
Hebt u een dochter of hebt u zelf baat bij vaccinatie? Is het tijd voor een uitstrijkje? Praat erover met uw arts of apotheker, want baarmoederhalskanker kan voorkomen worden!

Vraag ook inlichtingen aan over de terugbetalingsvoorwaarden door de sociale zekerheid (leeftijdsgroep) en eventuele bijkomende tegemoetkomingen door uw ziekenfonds.

In samenwerking met:

Met de steun van:

Iedere werkdag van 9 tot 13 uur, op maandag tot 19 uur

Stichting van openbaar nut

Leuvensesteenweg 479 - 1030 Brussel
tel.: +32 2 733 68 68 - fax: +32 2 734 92 50
www.kanker.be - commu@kanker.be
000-0000089-89

Stichting van openbaar nut

Een bijkomend wapen tegen baarmoederhalskanker is beschikbaar: vaccinatie. Goed nieuws voor alle meisjes en vrouwen.

In België zijn er jaarlijks ongeveer 700 vrouwen die de diagnose van baarmoederhalskanker te horen krijgen. Jaarlijks overlijden nog steeds ongeveer 270 vrouwen in ons land aan de gevolgen van deze ziekte. Daarnaast zijn er ook veel vrouwen die zich moeten laten behandelen, omdat er cellen van de baarmoederhals aan het veranderen zijn in kankercellen (voorlopers van kanker) die vroegtijdig ontdekt werden dankzij het uitstrijkje. Baarmoederhalskanker ontwikkelt zich meestal traag. Tot op heden was er enkel het uitstrijkje, waarbij cellen van de baarmoederhals worden genomen en nagekeken wordt of ze aan het veranderen zijn in kankercellen.

Een bijkomend wapen tegen baarmoederhalskanker is nu beschikbaar: **vaccinatie**.

Dankzij vaccinatie kan het aantal vrouwen, getroffen door deze ziekte, zeer sterk dalen in de komende decennia. Vaccinatie en uitstrijkje zijn dus twee kansen om te grijpen! Want baarmoederhalskanker mag niet verwaarloosd worden.

Wat is de baarmoederhals?

De baarmoederhals is dat deel van de baarmoeder dat in verbinding staat met de vagina. Het is een zeer fragiele zone die belangrijke wijzigingen ondergaat in de loop van het leven van een vrouw (puberteit, bevallingen, menopauze,...). Het is op dit niveau dat baarmoederhalskanker zich ontwikkelt.

Wie kan baarmoederhalskanker krijgen?

Baarmoederhalskanker is zeer uitzonderlijk vóór de leeftijd van 25 jaar, wordt frequenter vanaf 30 en bereikt een hoogtepunt rond 50 jaar. 40% van de vrouwen met baarmoederhalskanker is tussen 35 en 54 jaar. Het merendeel is waarschijnlijk op veel jongere leeftijd in contact gekomen met humane papillomavirussen (HPV) (meestal tussen 15 en 25 jaar).

Baarmoederhalskanker veroorzaakt door een virus?

Ja, dat klopt: meer dan 99% van de baarmoederhalskankers worden veroorzaakt door HPV's. HPV's komen zeer veel voor: tot 80% van de seksueel actieve vrouwen en mannen worden op een moment in hun leven besmet door een HPV. Deze wordt meestal doorgegeven via seksueel contact of liefdespelletjes en zijn zeer besmettelijk. Hun aanwezigheid ter hoogte van de slijmvliezen van de geslachtsorganen blijft zeer vaak onopgemerkt omdat ze

meestal geen zichtbare letsels veroorzaken en dus vaak al lang aanwezig zijn, zonder ooit ontdekt te worden. De meeste mannen en vrouwen zijn er één of meerdere malen in hun leven aan blootgesteld, zonder er zich bewust van te zijn. In de meeste gevallen worden deze papillomavirussen spontaan geëlimineerd door de natuurlijke verdediging van het lichaam. Maar als sommige types van papillomavirussen zich permanent vestigen ter hoogte van de baarmoederhals, kunnen ze de normale cellen geleidelijk omvormen tot kankercellen.

Deze omvorming gebeurt gewoonlijk zeer traag en verloopt over meerdere, zelfs tientallen jaren. Andere types van HPV's kunnen ook verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van wratten (genitale condyloomen) op de schaamlippen, schede of baarmoederhals die dan het zichtbare teken van de infectie zijn, maar die niet tot baarmoederhalskanker kunnen leiden.

Kan men zich beschermen tegen baarmoederhalskanker?

Het antwoord is **ja!** Eerst en vooral door het laten afnemen van een uitstrijkje om de 3 jaar vanaf de leeftijd van 25 jaar tot de leeftijd van 65 jaar. Door middel van een "uitstrijkje" worden cellen afgenomen die zich bevinden aan de oppervlakte van de baarmoederhals. In het labo wordt dan nagekeken of hier abnormale cellen aanwezig zijn die misschien naar baarmoederhalskanker zouden kunnen evolueren.

Wanneer er om de 3 jaar een uitstrijkje uitgevoerd zou worden bij alle vrouwen tussen 25 en 65 jaar, zou 93% van de baarmoederhalskankers vermeden kunnen worden.

Spijtig genoeg laten 40% van de vrouwen in België zich niet op deze wijze opvolgen door hun arts. Met de ontdekking dat baarmoederhalskanker veroorzaakt werd door virussen, kwam ook de hoop dat vaccinatie hier mogelijk hulp kon bieden. En nu is het zo ver: er zijn nu vaccins gemaakt tegen de gevaarlijkste (diegene die baarmoederhalskanker veroorzaken) en meest voorkomende HPV's. Deze nieuwe vaccins zullen tegengaan dat de meest gevaarlijke HPV's zich blijvend vestigen ter hoogte van de baarmoederhals. En zo kunnen ze dus de meeste gevallen van baarmoederhalskanker voorkomen. Spijtig genoeg beschermen de huidige vaccins niet tegen alle baarmoederhalskankers maar slechts tegen ongeveer 70% ervan. Vandaar het belang van verder te blijven screenen door middel van een 'uitstrijkje', zelfs bij gevaccineerde vrouwen.

Wie komt in aanmerking voor vaccinatie?

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat vaccinatie aan te raden is voor meisjes voor ze seksueel actief worden. Adolescenten en volwassen vrouwen die mogelijk reeds in contact gekomen zijn met HPV's, praten best vooraf met hun behandelende arts over het nut van deze vaccinatie. Het vaccin dient niet om vrouwen te behandelen die problemen hebben aan de baarmoederhals ingevolge HPV-besmetting.